

อนุสรณ์

งานพระราชทานเพลิงศพ

นายเกษม จงสวัสดิ์ ต.ม.

ณ เมรุวัดเสด็จ ถนนเทศา ต. ในเมือง

อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

วันเสาร์ที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๒๔

หมายรับสั่งที่ ๔๓๗/๗

(แบบ ก.)
สำนักพระราชวัง

๒๓ เมษายน ๒๕๒๔

พระราชนัดดาเพ็ญศรี นายเกษม จงสวัสดิ์ ท.ม. อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จังหวัดกำแพงเพชร ณ เมรุวัดเสด็จ ถนนเทศบาล ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

วันเสาร์ ที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๒๔ เวลา ๑๕.๓๐ น. พระราชนัดดาเพ็ญ

อุดมศักดิ์/พิมพ์/จ.๒๒/ท.น.

วัน	หน้าที่ พนักงานพระราชพิธี
	นำหมายเวียน เจ้าภาพศพ นายเกษม จงสวัสดิ์ เพื่อทราบ.

ทั้งนี้ ให้จัดการตามหน้าที่และกำหนดวันตามรับสั่งอย่าให้ขาดเหลือ ถ้าสงสัยให้ถามผู้รับสั่ง
โดยหน้าที่ราชการ

ผู้รับรับสั่ง

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ รุ่งเรืองธรรม 47 ถนนเฟื่องนคร หลังกระทรวงมหาดไทย
กรุงเทพมหานคร โทร. 2221746 นายมณี รุ่งเรืองธรรม ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

คำนำ

นับตั้งแต่ท่าน (เกษม จงสวัสดิ์) ได้จากครอบครัวไปอย่างไม่มีวันกลับ ทำให้สมาชิกในครอบครัวทุกคนเศร้าใจอาลัยถึงท่านอยู่นานกว่าจะตัดใจกันได้ เพราะครอบครัวมาขาดโพธิ์ใหญ่ใบดกที่ร่มเย็นไปเสียต้นหนึ่ง แต่ก็ยังมีความอบอุ่นใจขึ้นมาแทนที่ ในการที่ท่านทั้งหลายซึ่งเป็นญาติมิตรและที่เคารพนับถือในท่านได้มาแสดงความเสียใจต่อครอบครัว ได้มาร่วมกันเป็นเจ้าภาพบำเพ็ญกุศลสวดพระอภิธรรม มากมายอย่างคาดไม่ถึง ได้ช่วยเป็นธุระจัดการและชี้แนะสิ่งที่ควรทำให้ทุกสิ่งทุกอย่างโดยเฉพาพระคุณเจ้าจากวัดต่าง ๆ ได้มาเป็นกำลังใจให้แก่ครอบครัวตลอดมาทุกคืนที่ตั้งศพบำเพ็ญกุศลที่บ้านจนกระทั่งนำศพไปบรรจุไว้ที่วัดเสด็จ ทางครอบครัวของท่านขอกราบขอบพระคุณพระคุณเจ้าทั้งหลายและขอขอบพระคุณทุก ๆ ท่านมา ณ ที่นี้ด้วย

มาถึงงานพระราชทานเพลิงศพของท่านครั้งนี้ ทางครอบครัวก็ได้รับความช่วยเหลือแนะนำจากหลายท่านเช่นเคย จึงขอกราบขอบพระคุณอีกครั้งหนึ่ง หากท่านได้ทราบด้วยญาณวิเศษทางใดทางหนึ่งท่านคงจะปลื้มใจในการที่ผู้อยู่หลังไม่ลืมท่าน ยังมีไมตรีจิตต่อท่านอย่างดีเหมือนในขณะที่ยังมีชีวิตอยู่ และวิญญานของท่านคงจะหมดห่วงหมดกังวลมีความสุขในสัมปलयภพภาคน้ำ

อนึ่ง ทางครอบครัวของท่าน ขอมอบหนังสือเล่มนี้เป็นธรรมบรรณาการสนองน้ำใจแก่ท่านทั้งหลายที่ไปร่วมงานพระราชทานเพลิงศพครั้งนี้โดยทั่วกัน หากจะมีความดีอันใดเกิดจากหนังสือนี้ ก็ขอมอบความดีนั้นให้แก่ท่าน เพื่อวิญญานของท่านจะได้สงบสุขยิ่งขึ้นไป.

ทองคำ จงสวัสดิ์

และ ลูก ๆ ทุกคน

ประวัติ

นายเกษม จงสวัสดิ์ ต.ม.

ชาติภูมิ

เกิดเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๕๑ ที่ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร เป็นบุตรของนายบุญเท่ง นางบัวเหรียญ จงสวัสดิ์ มีพี่น้องร่วมมารดาบิดาเดียวกัน ๖ คน คือ

๑. นายเกษม จงสวัสดิ์ (ถึงแก่กรรม)
๒. นายวิสุทธิ์ จงสวัสดิ์
๓. นายต้ว จงสวัสดิ์ (ถึงแก่กรรม)
๔. นางกิมยี่ แซ่ฮ้อง (ถึงแก่กรรม)
๕. นายรวย จงสวัสดิ์ (ถึงแก่กรรม)
๖. น.ส. ทองหยด จงสวัสดิ์ (ถึงแก่กรรม)

การศึกษาและหน้าที่การงาน

- พ.ศ. ๒๔๖๐ เข้าศึกษาที่โรงเรียนประจำอำเภอพรานกระต่าย (วัดไตรภูมิ) โดยมีครูแถม อินทพงษ์ เป็นครูใหญ่ ครูลำภา กระต่ายทอง เป็นครูน้อย เรียนจบชั้นประถมปีที่ ๔ อันเป็นชั้นสูงสุดในขณะนั้น ต่อมาได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจนสอบได้ชั้นมัธยมปีที่ ๖ (ม.๖)
- พ.ศ. ๒๔๖๕ ได้เป็นครูประจำที่โรงเรียนวัดโพธาราม ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร โดยมีครูระเบียบ มุสิกพงษ์ เป็นครูใหญ่ ได้รับเงินเดือนขณะนั้น ๑๒ บาท
- พ.ศ. ๒๔๗๐ เป็นสารวัตรศึกษาที่อำเภอพรานกระต่าย
- พ.ศ. ๒๔๗๒ เป็นเสมียนอำเภอพรานกระต่าย

(๕)

- พ.ศ. ๒๔๗๔ เป็นปลัดอำเภอพรานกระต่าย
- พ.ศ. ๒๔๗๗ ย้ายไปเป็นปลัดอำเภอชาวไร่ฉะเชิงเทรา จังหวัดกำแพงเพชร
- พ.ศ. ๒๔๗๙ ย้ายไปเป็นปลัดอำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร
- พ.ศ. ๒๔๘๒ ย้ายไปเป็นปลัดอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร
- ๘ ธ.ค. ๒๔๙๐ ได้ลาออกจากราชการมาสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรในเขตจังหวัดกำแพงเพชร และได้รับเลือกเป็น ส.ส.
สมัยแรก
- ๒๓ มี.ค. ๒๔๙๑ อายุ ๔๐ ปี ได้เป็น ส.ส. จังหวัดกำแพงเพชร สมัยที่ ๑ ถึง
๒๓ มี.ค. ๒๔๙๒
- ๒๓ มี.ค. ๒๔๙๒ อายุ ๔๑ ปี ได้เป็น ส.ส. จังหวัดกำแพงเพชร สมัยที่ ๒ ถึง
๒ พ.ย. ๒๔๙๔
- ๑๕ ธ.ค. ๒๕๐๐ อายุ ๔๙ ปี ได้เป็น ส.ส. จังหวัดกำแพงเพชร สมัยที่ ๓ ถึง
๒๐ ต.ค. ๒๕๐๑
- ๒๗ ก.พ. ๒๕๑๒ อายุ ๖๐ ปี ได้เป็น ส.ส. จังหวัดกำแพงเพชร สมัยที่ ๔ ถึง
๑๗ พ.ย. ๒๕๑๔

ชีวิตครอบครัว

พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้สมรสกับนางสาว ละออง มินรินทร์ บุตรีพ่อชิต แม่แถว
มินรินทร์ ที่ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย มีบุตรธิดาด้วยกัน ๓ คน คือ

๑. นางสาว นงนอ เชิดเกียรติกุล ปัจจุบันรับราชการเป็นอาจารย์สอนหนังสืออยู่ที่
โรงเรียนวัดอมรินทราราม บางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร
๒. นางฉลอมรัฐ อินทรีย์ ปัจจุบันรับราชการเป็นรองศาสตราจารย์คณะพยาบาล
ศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร
๓. พ.ต.ต. อร่าม จงสวัสดิ์ ปัจจุบันเป็นผู้แทนราษฎรจังหวัดกำแพงเพชร
(๓ สมัย) อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร และเป็นเลขานุการ ร.ม.ช. อุท-
สาหกรรม

(๕)

ต่อมาได้มีภรรยาคนที่สอง ชื่อ นางเจียง จงสวัสดิ์ (ถึงแก่กรรมแล้ว) มีบุตรด้วยกัน ๑ คน คือ ด.ญ. วาสนา น้อย จงสวัสดิ์ (ถึงแก่กรรมแล้ว)

และปี พ.ศ. ๒๔๘๑ เมื่อภรรยาเก่าได้ถึงแก่กรรมแล้ว ได้สมรสใหม่กับนางสาวทองคำ นาคนาม บุตรีพ่อหยอย แม่ทองคำ นาคนาม และอยู่กินด้วยกันมาจนตลอดอายุขัย โดยมีบุตรธิดาด้วยกัน ๑๕ คน คือ

๑. นางมารยาท เจริญสุภาภรณ์ ปัจจุบันเป็นภรรยาผู้จัดการร้านสหกรณ์จังหวัดกำแพงเพชร อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร
๒. นางไพเราะ ตันนิติศุภวงษ์ ปัจจุบันรับราชการเป็นอาจารย์สอนหนังสืออยู่โรงเรียนวัดคูยาง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร
๓. นายแพทย์วิโรจน์ จงสวัสดิ์ ปัจจุบันรับราชการตำแหน่งนายแพทย์ประจำโรงพยาบาลกำแพงเพชร อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร
๔. ด.ญ. นิด จงสวัสดิ์ (ถึงแก่กรรมเมื่อยังเล็กอยู่)
๕. จ.ส.ต. ไกรฤทธิ์ จงสวัสดิ์ ปัจจุบันรับราชการเป็นตำรวจประจำอยู่แผนกขับขี่ยานพาหนะกองทะเบียนกรมตำรวจ เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร
๖. นายชูชัย จงสวัสดิ์ ปัจจุบันเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ ชูชัยแทรกเตอร์ อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร
๗. นายนพรัตน์ จงสวัสดิ์ ปัจจุบันเป็นทนายความเจ้าของสำนักงาน "เกษม จงสวัสดิ์ทนายความ" และเป็นรองประธานสภาเทศบาลเมืองกำแพงเพชร
๘. นายประเสริฐ จงสวัสดิ์ ปัจจุบันรับราชการตำแหน่งพนักงานที่ดินอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร
๙. น.ส. จิราพร จงสวัสดิ์ ปัจจุบันรับราชการเป็นครูสอนหนังสือที่โรงเรียนบ้านทุ่งเศรษฐี
๑๐. น.ส. ดวงเดือน จงสวัสดิ์ ปัจจุบันศึกษา ค.บ. อยู่วิทยาลัยครูกำแพงเพชร
๑๑. น.ส. ลัดดา จงสวัสดิ์ ปัจจุบันรับราชการเป็นครูอยู่โรงเรียนนารีวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

(๖)

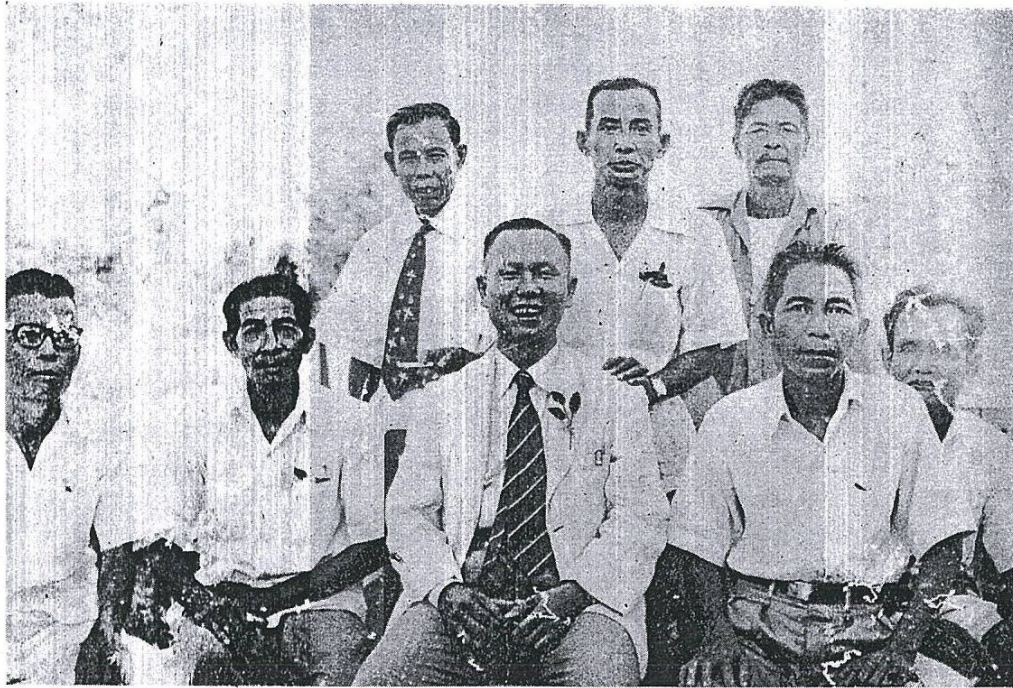
๑๒. นายพงษ์ศักดิ์ จงสวัสดิ์ ปัจจุบันกำลังศึกษาอยู่คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
๑๓. นายประมวล จงสวัสดิ์ ปัจจุบันกำลังศึกษาอยู่คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
๑๔. นายเจตต์ จงสวัสดิ์ ปัจจุบันกำลังศึกษาอยู่แผนกบัญชี วิทยาลัยเกริก พระประแดง สมุทรปราการ
๑๕. น.ส. นุชนาถ จงสวัสดิ์ ปัจจุบันกำลังศึกษาอยู่มัธยมศึกษาตอนปลายที่ โรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง

เครื่องราชอิสริยาภรณ์และเกียรติยศ

เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๓ ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้น ๓ ชื่อ “ตริตาภรณ์มงกุฎไทย” (ใช้อักษรย่อว่า ต.ม.)

บัจฉิมชีวิต

เริ่มป่วยเป็นโรคเบาหวานตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๐ ได้เข้ารักษาตัวอยู่โรงพยาบาลศิริราช กรุงเทพฯ พออาการทุเลาลงแล้วกลับบ้าน ภายหลังได้พบว่าเป็นโรคความดันโลหิตสูงอีก แต่มิได้เข้ารักษาตัวที่โรงพยาบาล คงพักรักษาตัวอยู่ที่บ้าน โดยการดูแลอย่างใกล้ชิดของภรรยา และนายแพทย์วิโรจน์ จงสวัสดิ์ ผู้เป็นบุตรชายและบุตรธิดาทุกคน จนกระทั่งวาระสุดท้ายได้ถึงแก่กรรมด้วยโรคหัวใจวายอย่างสงบที่บ้านเมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๒ เวลา ๐๒.๓๐ น. เศษ ศิริรวมอายุได้ ๗๐ ปี ๘ เดือน ๑๕ วัน

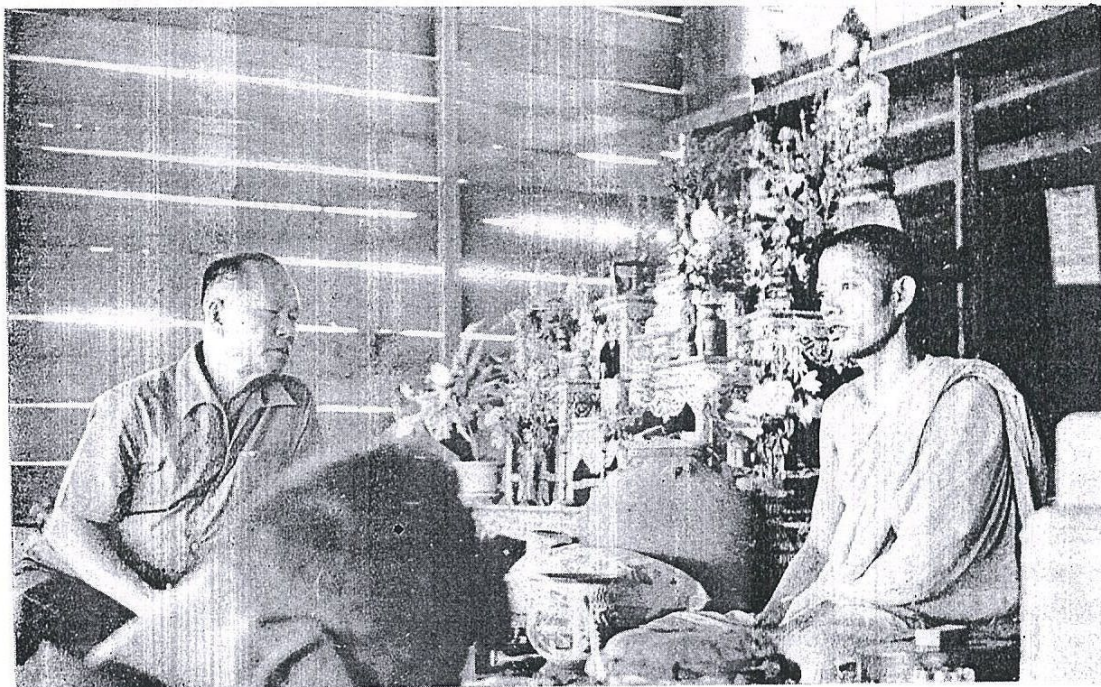
เพื่อนรุ่นหนุ่มจาก อ. พรานกระต่าย

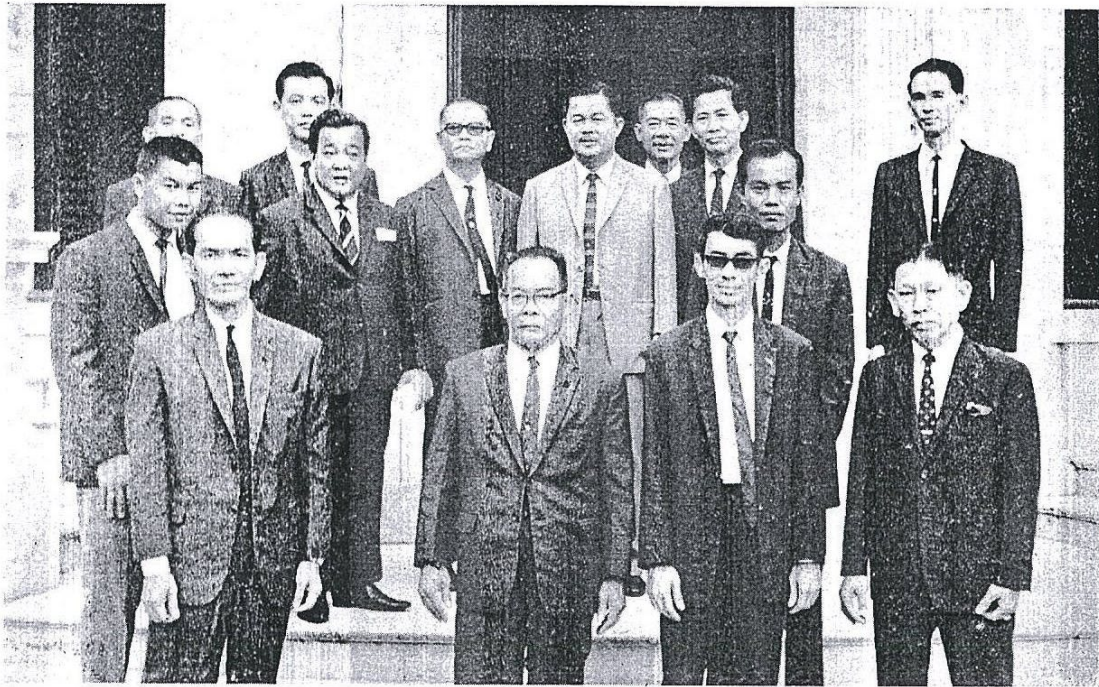
ท่ามกลางชาวพรานกระต่ายที่สนิทเหมือนญาติ

ราษฎรเข้าแสดงความยินดีวันชนะการเลือกตั้ง

ออกเยี่ยมวัดที่ขาดแคลนในชนบทห่างไกล

เพื่อน ส.ส. และเพื่อนข้าราชการผู้ใหญ่

อดิตรองนายก (เสธ. ทวี จุลทรัพย์) นำเที่ยวทะเล

มูมหนึ่งในการ เสธ. ทวีทวีร์

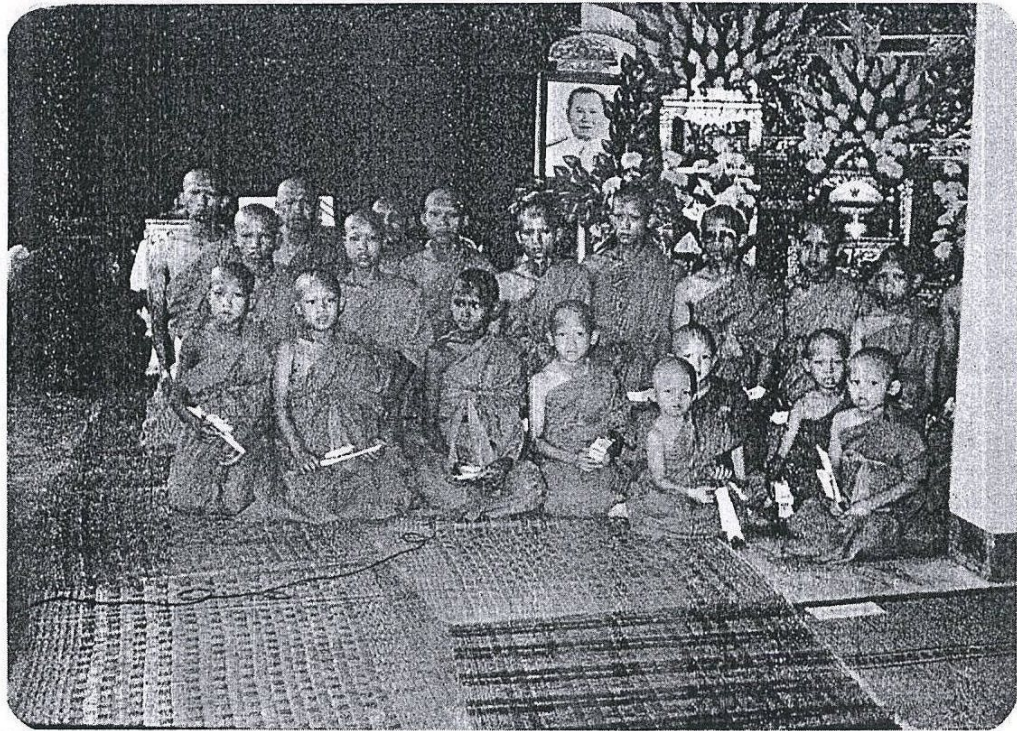
นี่ก็คณะ เสธ. ทวีทวีร์

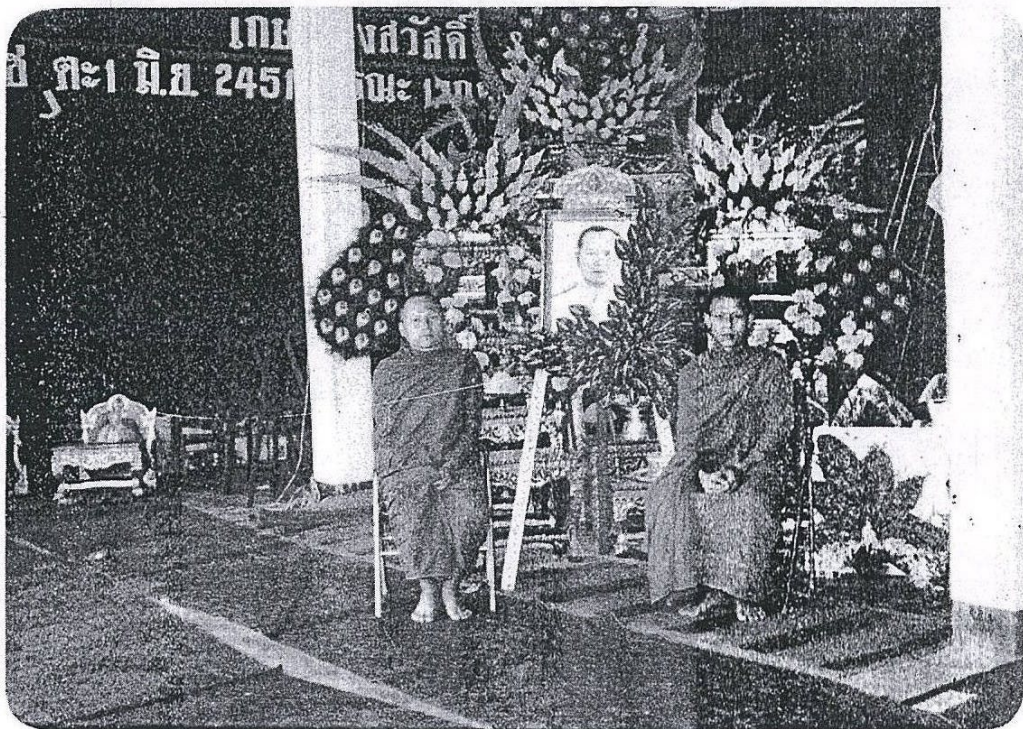
วันแรกที่สนใจ

ลูก หลาน และเขยสะใภ้

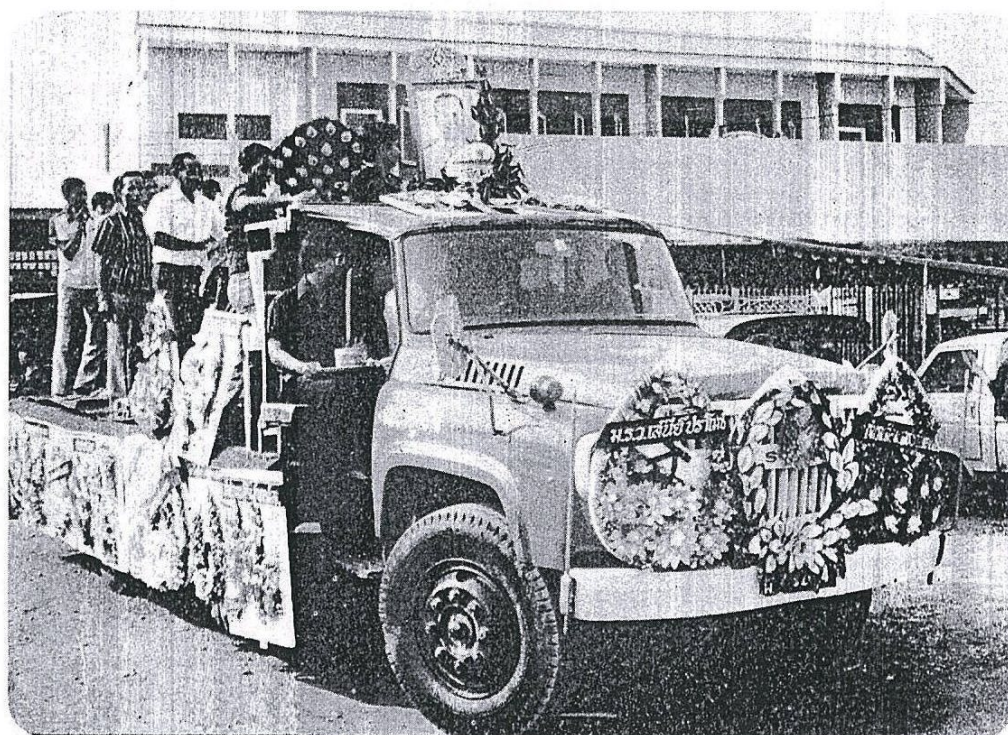
ลูกหลานที่บวชในงานศพ

พระคุณเจ้าที่เคารพนับถือ มาร่วมในงานสวดศพ

คณะญาติจาก อ. พรานกระต่าย

รถแห่ศพไปบรรจุที่วัดเสด็จ

เจริญศพบไปบรรจุ

ขบวนศพถึงวัดเสด็จแล้ว

ชาวบ้านแห่เวียนรอบที่บรรจุ

ช่วยกันคนละไม้ละมือ

เดรหลานๆ น่ารักทั้งนั้น

คิดถึงผู้แทน

ท่านผู้แทนเกษม จงสวัสดิ์ ท่านได้จากภรรยาและบุตรธิดาไปแล้วด้วยอาการที่ไม่มีวันจะกลับมา แต่ท่านก็ทำสิ่งที่จะทำให้เราคิดถึงท่านอยู่ตลอดเวลาคือความดีของท่าน

ท่านผู้แทน ท่านเป็นคนดีที่จะหาได้ด้วยยาก คือท่านเป็นสามีที่ดีของภรรยา เป็นบิดาที่ดีของบุตรภรรยา เป็นพี่เป็นน้องที่ดีของพี่น้อง เป็นญาติมิตรที่ดีของญาติมิตร และท่านเป็นคนดีของคนทั่วไป ท่านเป็นคนดีที่คนทั่วไปรักใคร่มาก เพราะท่านเป็นคนอ่อนน้อมต่อบุคคลทั่วไปอย่างเสมอต้นเสมอปลาย ไม่มีการถือเนื้อถือตัว ดังจะเห็นได้จากการที่ท่านได้รับการเลือกตั้งให้เป็นผู้แทนราษฎรมาหลายสมัย ทั้งนี้ก็เพราะคุณความดีของท่าน จึงมีผู้รักใคร่นับถือมาก

ฉะนั้น การจากไปของท่าน จึงเป็นเหตุให้ผู้อยู่ภายหลังอาลัยคิดถึงไม่เสื่อมคลายตามวิสัยของผู้ยังเป็นปุถุชน

สังขารที่เที่ยงไม่มี

พระสิทธิวิจิตรโสภณ

วัดพระบรมธาตุ

อดีตเจ้าคณะจังหวัดกำแพงเพชร

ตามทศณะ

คุณโยมเกษม จงสวัสดิ์ นับตั้งแต่อาตมาเป็นเด็ก ๆ อยู่ได้รู้จักมานาน ระลึกถึงความทรงจำตามลำดับมา เป็นผู้อ่อนน้อมอยู่ตลอดเวลาที่ผ่านมาจนถึงวันมรณะ เป็นคนไม่ลืมตน ไม่ว่าจะดำรงตำแหน่งใด ๆ จะเป็นปลัดอำเภอ เป็นผู้แทนราษฎร หรือออกจากตำแหน่งแล้วก็กระทำตนอยู่อย่างเดิม ทำตนเข้าได้ทุกชั้นวรรณะไม่เลือกบุคคล จนกระทั่งเด็ก ๆ จะไปตำบาลใด แม้แต่เด็กในดงถ้าใครถามชื่อคุณโยมเกษม จะตอบว่ารู้จักกันที่คุณโยมเป็นผู้อ่อนน้อมโอบอ้อมอารี มีเมตตาอยู่ตลอด เป็นคนไม่สร้างเวรกรรมกับใคร ๆ ให้อภัยแก่ผู้กระทำผิด แล้วตักเตือนว่ากล่าวไม่ให้เกิดความขุ่นข้องไป นับว่าจะหาหน้าใจอย่างคุณโยมนี้ยากนัก ท่านเป็นคนที่ไม่มีความเอาแต่อย่างใด กระทำตนเสมอต้นเสมอปลาย นับว่าคุณโยมเป็นคนดี ดังพุทธพจน์ว่า

ทูลโลก ปุริสาชฌโย

น โส สพฺพตฺถ ขายติ

ยตฺถ โส ขายติ ธีโร

ตํ กุลํ สุขเมชติ ฯ

แปลว่า “คนดีหายาก ไม่เกิดในที่ทั่วไป เกิดในที่ใด ที่นั้นย่อมได้รับแต่ความสุข”

พระวิเชียรธรรมคณิ

เจ้าคณะจังหวัดกำแพงเพชร

เจ้าอาวาส วัดคูยาง

ระลึกถึงผู้แทนเกษม จงสวัสดิ์

ท่านผู้แทนเกษม จงสวัสดิ์ เป็นผู้มีความสุขุมมีนวลทรงไว้ซึ่งศีลธรรม กิริยา-
มารยาท ดีงาม พร้อมทั้งเป็นผู้มีจิตใจหนักแน่น เหมือนกับว่าเป็นผู้มีสมาธิในจิตใจอยู่เสมอ
จะพูดจะทำจะคิด สื่อแสดงว่าเป็นผู้มีนิมิตในคุณธรรมพิเศษในตัวตลอดเวลา เท่าที่อาตมาได้
คบค้าสมาคมกันมา อาตมาซึ่งในน้ำใจ อาตมาจึงถือเสมือนหนึ่งญาติสนิทอย่างแน่นแฟ้น
เช่นนักปราชญ์กล่าวว่า วิสุตัสสา ปรมา ญาติ แปลว่าความคุ่นเคยเป็นญาติอย่างยิ่ง

สิ่งที่กล่าวมานี้มิใช่ว่าเสแสร้งปั้นแต่งขึ้นมา เป็นสิ่งที่เกิดมาจากจิตใจของอาตมา
จริง ๆ โดยส่วนตัวแล้วท่านผู้แทนนี้ อาตมาสังเกตดู ก็มีส่วลึกที่รู้สึกซาบซึ้งในใจซึ่งกัน
และกันเป็นกรณีพิเศษ แม้ท่านผู้แทนจะไม่สมบุรณ์ด้วยทรัพย์สินเงินทอง แต่ทางด้านจิตใจ
ก็สมบุรณ์ด้วยคุณธรรมที่ดั่งามเสมอ

โดยเฉพาะอย่างยิ่งคราวอาตมาลำบากในการก่อสร้างวิหารพุทธสภา ที่วัดนา-
วัชรโสภณ (วัดช้าง) อ. เมือง จ. กำแพงเพชร ท่านผู้แทนก็เห็นใจในความมุ่งหวังเข้าใจ
ในความตั้งใจของอาตมาได้เป็นอย่างดี ได้พยายามวิ่งเต้นหาเงินทองจากกองสลากกินแบ่งมา
ช่วยเหลือในการก่อสร้าง เป็นเงินถึง ๓๐๐,๐๐๐ บาท (สามแสนบาท)

อาตมารู้สึกซาบซึ้งในน้ำใจ อันผ่องใสสะอาดของท่านผู้แทนเกษม จงสวัสดิ์ เป็น
อย่างยิ่ง จึงขอตั้งจิตอธิษฐาน ถ้าหากดวงวิญญาณของท่านผู้แทน ยังท่องเที่ยวเกี่ยวข้องกับอยู่
ในสถานที่ใด ๆ จงได้รับความปรารถนาและบุญกุศล ที่อาตมาบำเพ็ญมา ในชีวิตที่อาตมา
บรรพชาอุปสมบทบำเพ็ญพรตนี้ จงประสบแต่ความสุขถึงสรวงสวรรค์ อันเป็นที่รุ่งเรืองแห่ง
บรมสุขยิ่ง ๆ เทอญ

พระครูนาควัชราร

เจ้าคณะอำเภอจังหวัดกำแพงเพชร — พิจิตร ธรรมบุตร

คติธรรมคำขวัญ

ผู้ประกอบกรรมใดไว้ จะเป็นกุศลหรืออกุศลก็ตาม ย่อมจะได้รับกรรมนั้นตอบ
สนองจะเร็วหรือช้า จะน้อยหรือมาก ก็สุดแต่ระดับแห่งกรรมนั้น

คุณเกษม จงสวัสดิ์ ได้เป็นผู้ประกอบกรรมฝ่ายกุศลไว้มาก จนเป็นที่ประจักษ์
กันทั่วไป จึงได้รับการเคารพนับถือยกย่อง ได้รับตำแหน่งที่สำคัญเรื่อยมา นับว่าได้รับผล
แห่งกุศลกรรมตามสนองทันตาเห็น ควรเป็นที่ชื่นชมยินดี

ตามที่รู้จักมักคุ้นกันมา ได้ประจักษ์ว่า คุณเกษม นอกจากจะเป็นผู้ทรงคุณความดี
อันแล้วยังปรากฏว่า เป็นผู้วางตัวคงที่เสมอต้นเสมอปลาย แม้จะมีสภาพที่เปลี่ยนไปในทางดี
ขึ้นเพียงไร ก็ยังวางตัวตามเดิม นับว่าเป็นสาธุชนที่เป็นแบบฉบับได้ จึงขอชื่นชมด้วยใจจริง
ไว้ ณ ที่นี้

พระครูวิธานวชิรศีล

เจ้าอาวาสวัดเสด็จ

ถึงผู้แทน

พระพุทธเจ้าทรงสอนไว้ว่า การที่จะให้คนอื่นเขานิยมนับถือ มีความรัก มีความจริงใจ ต่อตนเองอย่างไม่เสื่อมคลายนั้น ตนเองจะต้องปลูกสร้างคุณธรรมความดีให้เกิดมีในตัวอย่างครบถ้วนบริบูรณ์เสียก่อนเขาจึงจะเกิดความประทับใจและเกิดความรักความนับถืออย่างแน่นแฟ้น

คุณธรรมที่ว่ามี ๔ ประการ คือ

๑. ทาน ต้องเป็นคนใจกว้าง เสียสละ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ไม่เห็นแก่ตัว ไม่ตระหนี่ทรพย์
๒. ปิยวาจา ต้องเป็นคนพูดหวานชวนเพราะ พูดจับใจผู้ฟัง พูดด้วยใจบริสุทธิ์ ปากกับใจตรงกัน
๓. อัตถจริยา ต้องเป็นคนไม่ตระหนี่แรง เป็นคนมีน้ำใจ ช่วยเหลือคนอื่นทำกิจต่าง ๆ ด้วยความจริงใจและเต็มใจ
๔. สมานัตตตา ต้องเป็นคนไม่ลืมหืมตัววางตัวเสมอต้นเสมอปลายกับทุกคน ในทุกที่ ไม่เย่อหยิ่งจองหองเมื่อได้ดี ไม่หดหู่ท้อแท้เมื่อตกต่ำ

คุณธรรม ๔ ประการนี้มีอยู่ในผู้ใด ผู้นั้นจะไปไหนก็ได้ โดยไม่มีภัยศัตรู จะอยู่ไหนก็อยู่ได้ โดยไม่มีใครรังเกียจและเกลียดชัง

คุณโยมผู้แทน ในสายตาของข้าพเจ้า ท่านเป็นคนมีคุณธรรม ๔ ข้อนี้ในชั้นสมบูรณ์ คือท่านชอบช่วยคนที่มาขอให้ช่วยด้วยกำลังทรัพย์ เช่นอาหาร ที่พัก ค่าพาหนะ แม้จะสิ้นเปลืองเงินทองส่วนตัวก็ไม่ปริปากบ่น ท่านเป็นคนพูดจาวาจาไพเราะ พูดเพราะ ยิ้มอยู่เป็นนิจ น่าเข้าใกล้ ท่านเป็นคนมีน้ำใจ ช่วยคนอื่นทำงานต่าง ๆ ด้วยแรงกายของท่าน ตามที่จะช่วยได้โดยไม่เหน็ดเหนื่อย ข้อสำคัญ ท่านเป็นคนเสมอต้นเสมอปลายกับทุกคน ไม่ว่าต่อหน้าหรือลับหลัง เพราะคุณธรรมของท่านดังนี้ จึงไม่เป็นที่แปลกใจที่ท่านได้รับเลือกให้เป็นผู้แทนราษฎรจังหวัดกำแพงเพชรที่ท่านอยู่อาศัยตั้งแต่เกิดจนวาระสุดท้ายของชีวิตถึง ๔ สมัยด้วยกัน

(๑๒)

ข้าพเจ้ามีศักดิ์เป็นหลานห่าง ๆ ของท่าน ได้รู้จักกับท่านมาสมัยเมื่อข้าพเจ้าเป็นสามเณรอยู่ที่อำเภอพรานกระต่าย เมื่อข้าพเจ้าได้เข้าไปอยู่ในกรุงเทพฯ แล้ว การติดต่อกันก็ยังมีอยู่แต่ก็ห่าง ๆ ไป มาสมัยที่ท่านล้มป่วยลง ข้าพเจ้าได้มีโอกาสมาเยี่ยมเยียนท่าน ๒ ครั้งหาหนังสือธรรมะมาให้ท่านอ่านแนะนำวิธีทำใจให้สงบด้วยการทำสมาธิให้ ท่านก็ยินดี และถึงกับน้ำตาไหลทุกครั้งที่ได้พบข้าพเจ้า ครั้นสุดท้ายท่านปรารถนาฝากฝังข้าพเจ้าไว้กับข้าพเจ้าว่า เมื่อท่านตายไปแล้วช่วยเป็นธุระจัดงานศพให้ด้วย ข้าพเจ้าก็ปลอบใจท่านว่าไม่ต้องห่วงเรื่องนั้น แม้ไม่บอกก็จะทำได้อย่างสมเกียรติอยู่แล้ว ขอให้ทำใจให้สบายเถิด ด้วยเหตุนี้ เมื่อถึงคราวงานพระราชทานเพลิงศพ ข้าพเจ้าจึงร่วมกับครอบครัวของท่านได้ช่วยกันจัดการให้ท่านตามกำลังความสามารถที่จะช่วยกันได้

ขอให้วิญญาณของคุณโยมผู้แทน จงมีความสุขในสัมปรายภพตลอดกาลเป็นนิจ เทอญ.

พระศรีวิสุทธิวงศ์

(ทองดี สุรเดช ป.ช. ๕)

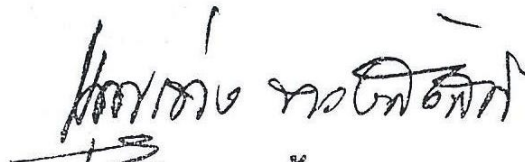
วัดราชโอรสาราม

เขตบางขุนเทียน กรุงเทพฯ

คำไว้อาลัย

คุณเกษม จงสวัสดิ์ แม้จะเป็นรุ่นพี่แต่ก็เป็นเพื่อนร่วมงานทางการเมืองที่รักใคร่ชอบพอกับผมมาก คุณเกษม จงสวัสดิ์ เข้ามาในวงการเมืองตั้งแต่มีการเลือกตั้งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๑ และได้รับเลือกตั้งต่อมาอีกรวมเป็น ๔ สมัยร่วมกับผมตลอดมา เคยเป็นกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างแก้ไขพระราชบัญญัติป่าไม้ร่วมกันซึ่งความเห็นผมกับคุณเกษม จงสวัสดิ์ ตรงกันเพราะเราเป็นผู้แทนจังหวัดที่มีป่าไม้อยู่ในเขตมากด้วยกันและชีวิตความเป็นอยู่ของราษฎรก็ผูกพันติดอยู่กับป่าไม้ ในระหว่างนั้นเราจึงปรึกษาหารือกันอยู่บ่อย ๆ รู้สึกสยใจอกันดี คุณเกษมเป็นคนเรียบ ๆ เย็น ๆ ไม่หำตัวเป็นคนวางก้ามอยากดัง ในวงการผู้แทนด้วยกันไม่มีผู้ใดกล่าวถึงคุณเกษมในแง่ร้ายเลย คุณเกษมเป็นผู้เอาใจใส่ธุระเพื่อนฝูงดีคนหนึ่งผมเคยฝากให้ช่วยดูแลราษฎรอำเภอเถิน จังหวัดลำปาง ซึ่งอพยพมาคลองสวนหมากซึ่งผู้ที่อพยพอยู่นั้นเป็นญาติโยมเพื่อนบ้านกับผมหลายครอบครัว คุณเกษมกลับไปเล่าให้ฟังว่าเขาอยู่กับเรียบร้อย ผมกับคุณเกษมพบกันตอนหลังสุดจะเป็นปีใดจำไม่ได้ แต่จำได้ว่าคุณเกษมสั่งผมว่าให้ดูลูกชาย (พ.ต.ต. อร่าม จงสวัสดิ์) ด้วย เป็นนายเวรผู้บัญชาการตำรวจอยู่ที่ลำปางและบอกกับผมว่าไม่อยากเล่นการเมืองเพราะวัยล่วงมามากแล้ว และปรารถนาว่าลูกชายควรจะเล่นสืบต่อไปใหม่ ผมบอกว่าดีแน่ ถ้าเล่นก็ขอให้เข้าร่วมประชาธิปไตยซึ่งในขณะนั้นผมเป็นรองหัวหน้าพรรคประชาธิปไตย และแล้วต่อมา พ.ต.ต. อร่าม จงสวัสดิ์ ก็เข้ามาในวงการเมืองจริง ๆ

คุณเกษม จงสวัสดิ์ จากไปด้วยความอาลัยยิ่ง แต่ก็เป็นเรื่องธรรมดาเมื่อรู้เกิดก็ต้องรู้ดับ ผมจึงขอให้วิญญาณของผู้ที่ผมรักชอบพอนับถือไปสู่สุคติ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

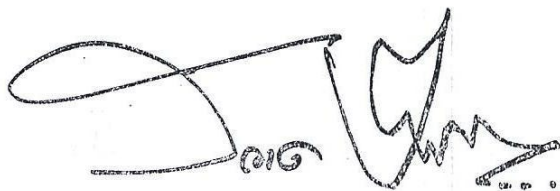
คำไว้อาลัย

การมรณกรรมของคุณเกษม จงสวัสดิ์ อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดกำแพงเพชร เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ เป็นการสูญเสียครั้งสำคัญที่สุดของครอบครัววงศ์ตระกูลจงสวัสดิ์ และเป็นที่อาลัยอาวรณ์ของผู้มีอุดมการณ์ในการปกครองโดยระบอบประชาธิปไตย ซึ่งมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขเป็นอย่างยิ่ง

คุณเกษม จงสวัสดิ์ เป็นนักการเมืองที่มีอุดมการณ์เพื่อส่งเสริมการปกครองโดยระบอบประชาธิปไตยมาตลอด เป็นผู้นำที่ดีของครอบครัว เป็นพ่อที่เคยอบรมสั่งสอนลูกให้เป็นคนดีของชาติบ้านเมือง ลูกของท่านจึงเป็นคนดี และเป็นที่ยอมรับของสังคมทั่วไป เช่น พ.ต.ต. อร่าม จงสวัสดิ์ ปัจจุบันเป็นผู้แทนราษฎรจังหวัดกำแพงเพชร และเป็นเลขานุการรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

เนื่องในโอกาสพระราชทานเพลิงศพในวันเสาร์ที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เวลา ๑๕.๓๐ นาฬิกา ณ วัดเสด็จ ถนนเทศบาล ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ผมจึงขอแสดงความเสียใจและอาลัยอาวรณ์ในการจากไปโดยไม่มีวันกลับของคุณเกษม จงสวัสดิ์ อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกำแพงเพชรอย่างสุดซึ้งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ด้วยอำนาจแห่งกุศลกรรมที่คุณเกษม จงสวัสดิ์ ได้บำเพ็ญความดีมาตลอดอายุขัยของท่าน ขอให้ดวงวิญญาณของท่านจงไปสู่สุคติสุขในสัมปรายภพเทอญ.

(ดร. สออด ปิยวรรณ)

รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่ ๑

ส.ส. ลำปาง

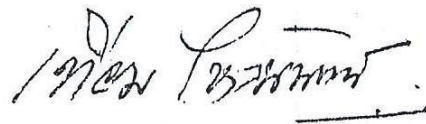
ไว้อาลัยแด่ คุณเกษม จงสวัสดิ์

ผมได้รู้จักคุ้นเคยกับคุณเกษม จงสวัสดิ์ เมื่อต่างก็ได้รับเลือกเข้ามาเป็นผู้แทนราษฎร โดยผมได้รับเลือกเป็นผู้แทนราษฎรจังหวัดตากเป็นครั้งที่ ๒ และคุณเกษมได้รับเลือกเข้ามาเป็นผู้แทนราษฎรจังหวัดกำแพงเพชรเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๑ และเราต่างได้รับเลือกเป็นผู้แทนราษฎรต่อ ๆ มาอีกคนละหลายครั้งได้พบปะกันเสมอในสภาผู้แทน ฯ เราทั้งสองรักใคร่กันมาก เพราะอยู่จังหวัดติดต่อกัน เคยเป็นปลัดอำเภอมาก่อนเหมือนกัน อายุไล่เลี่ยกันโดยคุณเกษม จงสวัสดิ์ อ่อนกว่าผมประมาณ ๑ ปี และเคยเป็นนายความมาก่อนเหมือนกัน อรรถาัยตรงกัน จึงรักใคร่ชอบพอกัน และนับถือกันเหมือนพี่น้อง เมื่อพบปะกันก็คุยกันและหารือกันถึงการงานในหน้าที่ และหาทางช่วยประชาชนและท้องถิ่น รู้สึกว่าคุณเกษม จงสวัสดิ์ เป็นคนสุภาพ ซื่อตรง มีอรรถาัยดี อารีอารอบต่อพรรคพวกเพื่อนฝูง เป็นคนตั้งใจทำงานตั้งใจช่วยเหลือราษฎรและท้องถิ่นและเป็นกันเองกับราษฎร จึงเป็นที่รักใคร่ไว้วางใจของราษฎรจังหวัดกำแพงเพชรเป็นอย่างยิ่ง เมื่อทำกรรมดีย่อมได้รับผลดีตอบอันเป็นผลให้คุณเกษม จงสวัสดิ์ ได้รับเลือกเป็นผู้แทนราษฎรอีกหลายสมัยในจังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งมีน้อยคนในสภาผู้แทนราษฎรที่จะได้รับเลือกหลายสมัยเช่นนี้ ความดีที่ทำไว้กับเป็นตัวอย่างอันดี และส่งผลให้บุตรถือเป็นตัวอย่าง และเป็นแนวให้ได้รับความไว้วางใจได้รับเลือกเป็นผู้แทนราษฎรเป็นผู้รับใช้ราษฎรต่อจากบิดา

เมื่อระหว่างเป็นผู้แทนราษฎรเป็นผู้รับใช้ราษฎรเมื่อได้พบปะกันในสภาผู้แทนราษฎรคุณเกษมก็มีเรื่องปรึกษาหารือกับผมเกี่ยวกับที่ราษฎรขอให้ช่วยและเรื่องการบำรุงท้องถิ่น เรื่องการเมืองรู้สึกว่าคุณเกษมเป็นคนตั้งใจ เอาใจใส่ช่วยเหลือประชาชน ท้องถิ่นและเอาใจใส่การงานในสภา ฯ ทำงานในหน้าที่ดีมาก และเป็นคนที่รักความเป็นธรรม ยิ้มแย้มแจ่มใส เมื่อคุณเกษมมาด่วนจากโลกนี้ไปจึงรู้สึกอาลัยและเสียดายมาก ภาพและความดีที่คุณเกษม จงสวัสดิ์ กระทำไว้อยู่ในความทรงจำของผม และเข้าใจว่าของชาวกำแพงเพชร

(๑๖)

ด้วย ทำให้นึกถึงสุภาษิตที่ว่า “พฤษภาทศร อิกกฤษณชรอันปลดปลง โทหนต์เส่นกงสำคัญ
หมายในกายมี นรชาติวางวาย มลายสิ้นทั้งอินทรีย์ สถิตยั่วแต่ชั่วดี ประทับไว้ในโลกา”
ขอให้เพื่อนรักได้ไปสู่สุคติ.

(เทียม ไชยนันท์)

รองประธานสภาผู้แทนราษฎร
ส.ส. จังหวัดตาก

คำไว้อาลัย

รองศาสตราจารย์ฉลองรัฐ อินทรีย์ บุตรของพี่เกษม จงสวัสดิ์ แจ้งต่อข้าพเจ้าว่า จะทำการรับพระราชทานเพลิงศพพี่เกษม จงสวัสดิ์ ในวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๒๔ ขอให้ข้าพเจ้าในฐานะที่ได้เคยร่วมงานและคุ้นเคยกับพี่เกษม จงสวัสดิ์ เขียนคำไว้อาลัย ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นเกียรติและเต็มใจเป็นอย่างยิ่ง

เนื่องจากพี่เกษม จงสวัสดิ์และข้าพเจ้ามีทัศนคติตรงกัน คือชอบรับใช้ประชาชน พี่เกษมได้รับเลือกตั้งเป็นผู้แทนราษฎรจังหวัดกำแพงเพชร ข้าพเจ้าได้รับเลือกตั้งเป็นผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร เป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติ และได้เคยอยู่พรรคเดียวกัน จึงได้ทำงานร่วมกันหลายสมัย ได้รู้เห็นการทำงานและอุปนิสัยได้อย่างชัดเจน จึงกล้าที่จะกล่าวได้ว่า พี่เกษมเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะเหมาะสมกับตำแหน่งผู้แทนราษฎรมาก เพราะมีจิตใจแรงกล้าที่จะทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวม คอยติดตามช่วยเหลือบำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่ประชาชนตลอดเวลา โดยไม่ย่อท้อเหน็ดเหนื่อย เป็นผู้สงคฺมดี สุภาพอ่อนโยน ยิ้มแย้มแจ่มใส มองคนในแง่ดี จุดเด่นที่สำคัญคือทำงานด้วยความบริสุทธิ์ใจ มุ่งแต่ประโยชน์ส่วนรวม ไม่แสวงหาประโยชน์ในทางที่มีชอบ ไม่ชิงดีชิงเด่นและไม่ยกตนข่มท่าน พี่เกษม จงสวัสดิ์จึงเป็นที่รักนับถือของเพื่อนผู้แทนทุกคนไม่มีใครตำหนิหรือรังเกียจพี่เกษมเลย นับได้ว่าพี่เกษมเป็นผู้แทนราษฎรที่ดีอย่างแท้จริงได้ผู้หนึ่ง ข้าพเจ้าคิดว่าชาวกำแพงเพชรจะภาคภูมิใจที่ท่านได้พี่เกษม จงสวัสดิ์ เป็นผู้แทนของท่าน

แม้ขณะนี้ พี่เกษมจะได้จากชาวกำแพงเพชรไปโดยไม่มีวันกลับแล้ว แต่ก็ยังเป็นที่น่ายินดีว่าลูกชายของพี่เกษม คือ พ.ต.ต. อร่าม จงสวัสดิ์ ได้รับมรดกเป็นผู้แทนราษฎรจังหวัดกำแพงเพชร ทำประโยชน์ให้แก่จังหวัดและชาวกำแพงเพชรสืบทอดเจตนารมณ์ของพี่เกษมอยู่ในขณะนี้ผู้หนึ่ง

ในขณะมีชีวิตอยู่ พี่เกษม จงสวัสดิ์ได้เสียสละทุ่มเทกำลังใจ กำลังความคิด กำลังกาย และกำลังทรัพย์เพื่อความเจริญของประเทศชาติ ของจังหวัดกำแพงเพชรและเพื่อ

(๑๘)

ความพาสูกของชาวกำแพงเพชร อันเป็นกุศลกรรมตลอดมา โดยมีได้เห็นแก่ความเหนื่อยยาก
ประกอบกับบุญกุศลที่บรรดาญาติและมิตรได้บำเพ็ญในวาระนี้ จงเป็นพยานิสงส์นำพาดวง
วิญญาณของพี่เกษม จงสวัสดิ์ไปสู่สุคติในสัมปรายภพ เทอญ.

(สุรินทร์ เทพกาญจนา)

อดีต ส.ส. สมุทรสาคร

อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

คิดถึงความหลัง

ข้าพเจ้าได้รู้จักผู้แทนเกษม ตั้งแต่ผู้แทนยังมีชื่อว่า กิมลี ดำรงตำแหน่งเป็นปลัดอำเภอของจังหวัดกำแพงเพชร ในสมัยหลวงประสิทธิ์บุรีรักษ์ เป็นข้าหลวง (ผู้ว่า) ในสมัยนั้นได้เคยร่วมกันกับปลัดเกษมไปปราบปรามโจรผู้ร้ายอย่างมากมาย โดยมีหลวงประสิทธิ์เป็นผู้นำในการปราบครั้งนั้น จนผู้ร้ายมีจำนวนลดลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งมีผลทำให้กำแพงเพชรเป็นดินแดนที่ร่มเย็นและน่าอยู่ยิ่งขึ้นมาในช่วงนี้เอง หลวงประสิทธิ์ได้เปลี่ยนชื่อปลัดใหม่จากชื่อเดิมเป็น เกษม จงสวัสดิ์ ในฐานะที่ปฏิบัติงานดีเด่น

ในช่วงต่อมา ปลัดได้เดินทางไปร่วมรบกับสัมพันธมิตร ในสมัยสงครามโลกครั้งที่สอง ที่จังหวัดเพชรบูรณ์ หลังจากกลับจากราชการสงครามแล้ว ปลัดได้มาปฏิบัติหน้าที่ของทางราชการด้วยดีและเข้มแข็งตลอดมา จนกระทั่งลาออกจากราชการแล้วมาสมัครเป็นผู้แทน ได้รับเลือกเป็นผู้แทนของกำแพงเพชรทุกสมัยที่สมัครให้เป็น

ตลอดเวลาที่ข้าพเจ้ารู้จักกับผู้แทนเกษม ข้าพเจ้ารู้สึกถึงน้ำใจผู้แทนดี เพราะข้าพเจ้าเป็นคนหนึ่งที่มีความสนิทสนมและรักใคร่กันด้วยความจริงใจต่อกันตลอดมาอย่างไม่จำกัด จนกระทั่งผู้แทนได้จากโลกนี้ไป ผู้แทนเป็นคนมีอัธยาศัยดีมาก มีน้ำใจโอบอ้อมอารี มีวิริยะอุตสาหะ ในหน้าที่ของตนที่รับผิดชอบด้วยดีเสมอมา ทั้งสมัยที่เป็นปลัดและผู้แทนราษฎร ซึ่งข้าพเจ้าเชื่อว่าเป็นบุคคลที่จะหาใครเสมอเหมือนได้ยากคนหนึ่ง

ประสิทธิ์ วัฒนศิริ

อาลัยพ่อ

เนื่องในโอกาสงานพระราชทานเพลิงศพท่านบิดาของข้าพเจ้าในครั้งนี้ ข้าพเจ้าได้เลือกบทความในเรื่องต่างๆ ที่เห็นว่าเป็นประโยชน์แก่ประชาชนในอันที่จะรักษาสุขภาพอนามัย ตลอดจนการแนะนำช่วยเหลือแก่ผู้อื่นได้ตามสมควร และเนื่องจากข้าพเจ้ามีเวลาเลือกหาและค้นคว้ามาน้อยมากคือประมาณหนึ่งสัปดาห์ จึงได้เรื่องมาน้อยไปหน่อย แต่อย่างไรก็ตาม คาดว่าจะเป็นประโยชน์ต่อท่านผู้อ่านได้บ้างพอควร คุณความดีของหนังสือนี้ข้าพเจ้าขออุทิศให้ท่านบิดาและมารดาของข้าพเจ้าจงทุกประการ ส่วนความบกพร่องต่างๆ นั้น ข้าพเจ้าขอรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

ในชีวิตของข้าพเจ้านั้น เห็นว่าท่านบิดาของข้าพเจ้าเป็นผู้ที่มีความตั้งใจสนับสนุนให้บุตรธิดาของท่านทุกๆ คนได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้ให้มากที่สุดเท่าที่ทุกคน จะมีความสามารถศึกษาเล่าเรียนได้ และทุกครั้งที่ข้าพเจ้ากลับบ้านเนื่องในโอกาสปิดภาคการศึกษา ท่านจะมีความสุขและดีใจมากที่เห็นข้าพเจ้าชอบหนังสือตำราต่าง ๆ มาอ่านในระหว่างปิดภาคการศึกษา สำหรับในส่วนตัวท่านเองนั้น ท่านเป็นนักศึกษาผู้ใหญ่อย่างแท้จริง ท่านศึกษาเองโดยหาตำรามาอ่านจากผลที่ท่านได้พยายามอบรมบุตรธิดาทุกคนให้เห็นคุณค่าของการศึกษา ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญมากในการสร้างความเจริญให้แก่โลกและสังคม

ในด้านชีวิตครอบครัวในฐานะบุตรคนที่สองของท่าน ตั้งแต่ข้าพเจ้าจำความได้ ท่านไม่เคยลงโทษเขียนตีบุตรธิดาของท่านคนใดคนหนึ่งเลย ท่านจะใช้วิธีอบรมสั่งสอน ยกตัวอย่างที่ดี ๆ ให้เห็นประจักษ์ชัดแจ้ง

สำหรับชีวิตในด้านสังคม ท่านได้ทำคุณประโยชน์ให้แก่จังหวัดและประเทศชาติเสมอมาดังปรากฏในประวัติของท่าน ท่านทำงานหนักมากทั้งเวลากลางวันและกลางคืน เช่น กลางคืนท่านจะมีเวลาพักผ่อนเพียงคืนละ ๒-๓ ชั่วโมงเท่านั้น เพราะที่บ้านพักที่กำแพงเพชร เปรียบเสมือนโรงแรม และศาลาพักผ่อนของประชาชนในท้องถิ่นตลอดทุกวันทุกคืน ท่านได้ให้ทุกสิ่งทุกอย่างแก่ประชาชนที่ขาดแคลนและต้องการความช่วยเหลือตลอดชีวิตของท่าน

(๒๑)

ครั้งหนึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๑๒ ซึ่งข้าพเจ้าเพิ่งกลับจากการศึกษาต่อต่างประเทศ ที่บ้านถูกมนุษย์
 ผู้ไม่หวังดีต่อท่านวางเพลิง เผาผลาญที่อยู่อาศัย โรงแรมจงสวัสดิ์ บ้านเรือนและร้านค้า
 ของท่านจนหมดสิ้นทุกหลัง แต่ท่านก็ยังอุทิศเงินที่ได้รับการช่วยเหลือจากมูลนิธิต่างๆ ให้
 แก่ครอบครัวอื่นๆ ที่พลอยถูกเพลิงเผาผลาญไปด้วยในคราวเดียวกัน สิ่งเหล่านี้เป็นเพียงตัว
 อย่างเล็กๆ ที่ข้าพเจ้าพอรวบรวมได้ ฉะนั้นข้าพเจ้าจึงใคร่ขอให้ดวงวิญญาณของท่านจง
 ประสพแต่ความสุข สงบในสวรรค์ชั้นนิมานตลอดกาลเทอญ.

รองศาสตราจารย์ ฉลองรัฐ อินทรีย์

หัวหน้าภาควิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

แต่คุณพ่อเกษม จงสวัสดิ์

ชีวิตคุณพ่อเกิดในชนบท ที่อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร วัยเด็ก คุณพ่อต้องช่วยตัวเองการศึกษาที่ต้องอาศัยวัดเป็นที่เล่าเรียน คุณพ่อจึงบ่นเสียดายโอกาสที่ผ่านมามีโอกาสศึกษา เช่น เด็กทุกวันนี้

คุณพ่อเริ่มต้นชีวิตจากครูประชาบาล เสมียนอำเภอ ปลัดอำเภอ ในสมัยที่กำแพงเพชรแบ่งเป็น ๔ อำเภอ นั้น คุณพ่อได้ย้ายไปรับราชการทุกอำเภอ (พรานกระต่าย, ชาญวรลักษบุรี, คลองขลุง และอำเภอเมือง) ปลัดอำเภอสมัยนั้น ต้องสอบสวนและปราบปรามโจรผู้ร้าย ทุกคืนคุณพ่อจะต้องออกไปตรวจท้องที่ร่วมกับเพื่อนข้าราชการ บางครั้งกลับสว่าง

พ.ศ. ๒๔๙๐ คุณพ่อลาออกจากปลัดอำเภอเมือง รับสมัครเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พวกลูก ๆ ยังกลัวคุณพ่อจะผิดหวัง เพราะผู้แทนกำแพงเพชรสมัยนั้นไม่ได้คนหนึ่ง ต้องที่หนึ่งเท่านั้นจึงจะได้รับเลือกตั้ง ด้วยความดีที่คุณพ่อทำไว้แม้อยู่ในหน้าที่ราชการติดต่อกันและใกล้ชิดประชาชน คนที่เคยสัมผัสกับคุณพ่อจะรักในความโอบอ้อมอารี ความจริงใจและเสมอต้นเสมอปลายของคุณพ่อแทบทุกคน ผลการเลือกตั้งคุณพ่อจึงได้เป็นผู้แทนของจังหวัดกำแพงเพชรถึง ๔ สมัย

ชีวิตนักการเมืองของคุณพ่อตลอดเวลา ๒๐ ปีเศษ คุณพ่อคลุกคลีกับชาวบ้านและเป็นกันเองเสมอคุณพ่อถืออุดมคติของนักการเมืองที่ดีอย่างเคร่งครัด ไม่เคยฉ้อราษฎร์บังหลวงหรือหาผลประโยชน์อันมิควรได้ คุณพ่อเป็นผู้แทน ๔ ครั้ง ก็ไม่ร่ำรวย ไปกรุงเทพ ฯ ก็ยังพักโรงแรมชั้นกลางแถวหัวลำโพง บ้านในกรุงเทพ ฯ สักหลังก็ไม่มี ลูก ๆ ที่ไปเรียนต้องไปอาศัยญาติหรืออยู่หอพัก แม้กระทั่งทุกวันนี้ ที่ดินบ้านเรือนในจังหวัดก็หาซื้อและมีไว้ก่อนเล่นการเมืองเสียด้วยซ้ำ จึงไม่แปลกเลยเมื่อคุณพ่อสิ้นบุญ ทั้งหนี้สินไว้เป็นแสนบาท ชีวิตนักการเมืองคุณพ่ोजึงจนเงินแต่ไม่จนน้ำใจ จะเห็นประจักษ์พยานได้จากการที่อุทิศตัวช่วยเหลือชาวบ้านคนยากจนกระทั่งบางครั้งล้มดูหมิ่นซ้ำของตัวเอง

คุณพ่อไม่ใช่คนเจ้าชู้ แต่ตลอดชีวิตคุณพ่อก็มีแต่ความรัก คุณพ่อก็รักคุณแม่ทั้งหลาย และลูก ๆ ทุกคนโดยเสมอหน้ากัน เอาใจใส่อย่างจริงจัง คุณพ่อเป็นคนช่างสังเกต

(๒๓.)

รอบครอบ เคยตำหนิผมว่าเดินไม่สวยเหมือนเป็ด ขณะนั้นผมอายุเพียง ๑๒ ปี คุณพ่อจับหัดเดินทุกเย็นจนค่ำใช้เวลาเป็นชั่วโมงทีเดียว ตอนสิ้นเดือนคุณพ่อจะให้ส่งบัญชี รับ—จ่าย ก่อนจึงจะให้เงินงวดใหม่ ทั้ง ๆ ท่านก็รู้ว่าลูก ๆ บางคนทำบัญชียกเมฆ ท่านก็บอกว่าถ้ารายงานเท็จอย่าให้จับได้ก็แล้วกัน แต่ท่านก็จ่ายตามขอทุกเดือน

ปี ๒๕๑๘ คุณพ่ออายุมากแล้วและมีโรคประจำตัวด้วย เมื่อมีการประกาศเลือกตั้งผู้แทนราษฎรลูก ๆ ไม่อยากให้คุณพ่อสมัคร อยากให้พักผ่อนมากกว่า แต่ใจพ่อยังสู้แม้การจัดทีมลงสมัครก็ไม่พร้อม คุณพ่อได้เรียกผมมาพบ ซึ่งขณะนั้นผมเพิ่งย้ายจากตำแหน่งนายเวรไปเป็นสารวัตรใหญ่อยู่จังหวัดศรีสะเกษ ท่านถามความสมัครใจและให้ลงเสริมทีม (ที่ขาดอยู่) ผมก็ทำตามที่ท่านแนะนำทุกอย่าง ตลอดเวลาการหาเสียงด้วยกันแม้ท่านจะไม่แข็งแรงจะก้าวขึ้นเวที หรือโต๊ะปราศรัย ก็แทบไม่ไหวอยู่แล้ว ชาวบ้านได้ขอร้องให้ท่านหยุด ท่านก็ไม่ยอม ผมรู้ว่าท่านไม่ได้เป็นห่วงตนเอง แต่ท่านเป็นห่วงผมมากกว่า ท่านมักจะพูดกับชาวบ้านเสมอว่า ถ้าไม่เลือกท่านก็ขอให้เลือกลูกชายก็แล้วกัน ใกล้เคียงเลือกวันลงคะแนน ท่านพูดกับผมหลายครั้งว่าท่านจะไม่เสียใจเลย ถ้าลูก (ผม) ได้เป็นผู้แทน จึงไม่ต้องสงสัยว่าคะแนนที่ผมได้จากการเลือกตั้งทุกครั้งนั้นเป็นคะแนนที่คุณพ่อทำให้ ไม่ใช่ความดีหรือความวิเศษของผมแต่อย่างใด แม้ทุกวันนี้ผมออกเยี่ยมราษฎรยากจนไกล ๆ ก็ยังมีคนถามและพูดคุยกัันถึงคุณพ่อเสมอ ทำให้ผมภูมิใจและมีความรู้สึกว่าคุณพ่อจากไปแต่ตัวท่านนั้น

การสูญเสียคุณพ่อนี้ ลูก ๆ และญาติทุกคนเสียตายเป็นอาลัยถึงท่านตลอดเวลาที่เก็บศพท่านไว้ พวกเราผ่านไปจะยกมือไหว้ทุกครั้งและทำบุญให้ทุกปี จะเป็นวันขึ้นปีใหม่ วันสงกรานต์ หรือวันรวมญาติ พวกเราจะพากันไปเคารพศพคุณพ่อเสมอ

ผมภูมิใจในประวัติและชีวิตการต่อสู้ของคุณพ่อจากเด็กบ้านนอก เกิดในชนบท เริ่มต้นชีวิตจากครูประชาบาล จนกระทั่งเป็นตัวแทนของปวงชนถึง ๕ สมัย ขอให้วิญญาณของคุณพ่อจงสูงสุด และไม่ต้องเป็นห่วง ลูก ๆ ทุกคนจะรักษาความดี ชื่อเสียง เกียรติยศของคุณพ่อไว้เสมอชีวิต หากชาติหน้ามีจริงขอให้ผมได้ไปเกิดเป็นลูกของพ่ออีก

ด้วยความเคารพ—รัก—จากใจจริง

พ.ต.ต. อร่าม จงสวัสดิ์

๕ พฤษภาคม ๒๕๒๔

รักคุณพ่อมากที่สุด

คุณพ่อเป็นผู้ให้ ชีวิต จิตใจ การศึกษา และอาชีพแก่ลูก ๆ ตั้งแต่เล็ก คุณพ่อเฝ้าเลี้ยงดูลูก ๆ อย่างดี เวลาที่นอนต้องดูลูก ๆ ทุกคนว่าจะนอนสบายหรือไม่ แม้กระทั่งลูก ๆ จบการศึกษาและมีครอบครัวแล้ว ท่านยังต้องเฝ้ารอรับประทานอาหารกับลูก ๆ ถ้าวันใดลูก ๆ ร่วมรับประทานอาหารด้วย คุณพ่อจะมีความสุขมาก บางครั้งท่านเฝ้ารอรับประทานอาหารพร้อมกับลูก ๆ จนตัวเองแทบจะเป็นลม

ภาคภูมิใจ สมัยเมื่อคุณพ่อรุ่งเรือง มีชื่อเสียง เป็นที่รักเคารพนับถือของประชาชน และเหลือความดีเป็นมรดกให้กับลูก ๆ หลาน ๆ มาจนทุกวันนี้

ในชีวิตนี้ ถ้าไม่ได้คุณพ่อช่วยเหลือ ผมก็คงจะไม่ได้เป็นหมอ และได้เป็นหมอสมความปรารถนาของคุณพ่อแล้ว ยามที่ท่านเจ็บป่วยด้วยโรคประจำกาย คือ ความดันโลหิตสูงและเบาหวาน ลูก ๆ ทุกคนเฝ้าพยาบาลและรักษาคุณพ่อจนสุดความสามารถจนถึงวาระสุดท้ายแห่งชีวิตคุณพ่อ ซึ่งคุณพ่อก็กจากลูก ๆ ไปซึ่งเป็นของธรรมดาสำหรับทุกคน ดังพระพุทธองค์ท่านตรัสเตือนว่า เกิด แก่ เจ็บ ตาย เป็นของแน่แท้

นอกจากจิตใจที่ลูก ๆ มีความรักให้กับคุณพ่อเมื่อยามมีชีวิตอยู่ ความอาลัยเมื่อยามท่านจากไปอย่างไม่มีวันกลับมา ลูก ๆ จึงได้ร่วมกันสร้างเจดีย์สูง ๙ เมตร เนื้อที่ ๕ ตารางเมตร เพื่อบรรจุพระ ๘๔,๐๐๐ องค์ ไว้ที่วัดเสด็จ อ. เมือง กำแพงเพชร เพื่อเป็นอนุสรณ์ให้คุณพ่อ และเพื่อเชิดชูศาสนาอันเป็นการเสริมความดีของคุณพ่อในภพหน้า

เกิดภพใดชาติใด ลูก ๆ ทุกคนขออธิษฐานให้เกิดเป็นลูกของคุณพ่อตลอดไป

จากลูก

นพ. วิโรจน์ จงสวัสดิ์